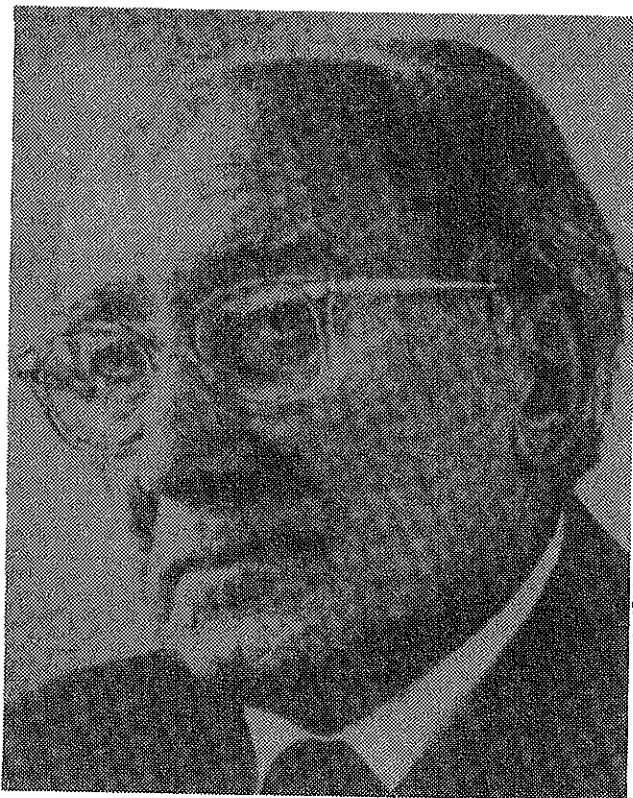

U VJERNOSTI CRKVI - ZA SLOBODU I DIJALOG ROMANO GUARDINI - 25. OBLJETNICA SMRTI

Prije dvadeset i pet godina završio je život teolog i filozof Romano Guardini koji i dalje živi u našem sjećanju kao svjetlo Crkvi i teologiji. Sin je talijansko-njemačke obitelji rođen u Veroni 1885. Nakon nekih pokušaja i ponovljenih napora, svoj je put našao na životnom akademskom polju. Taj ga je već 1923. g. doveo na sveučilišnu katedru u Berlinu za predavanja o katoličkoj religioznoj filozofiji i njezinom nazoru na svijet. Usprkos skepticizmu tadašnje akademske sredine, ondje je razvio svoje neobično uspješno naučno djelovanje. To je nastavljao i utemeljivao mnogim spisima, među kojima mu je knjiga o Isusu "*Der Herr - Gospodin*" (1937) pribavila ugled širom svega svijeta. Nacisti su mu oduzeli katedru o svjetonazoru te je otišao u unutrašnju emigraciju i po svršetku rata nastavio svoja predavanja najprije u Tübingenu a zatim, od godine 1948., u Münchenu. Ondje je nakon neprestanog rasta svoje znamenitosti, ali i teškog trpljenja i sve većeg osobnog usamljivanja, umro 1. listopada 1968.

Njegovo je opširno životno djelo sadržano u 22 sveska što ih izdaje Franz Henrich, voditelj Bavarske katoličke akademije. Djelo ostavlja silan dojam, a sve će pokrenuti njegovo monumentalno djelo "*Etika*".

Na pitanje u čemu je ukorijenjena Guardinijeva posmrtna veličina, uz njegovu šutljivost o sebi, možemo odgovoriti domišljanjima. Je li to bila napetost u suprotnostima njegova bića koja ga je dovela da je kao odgojitelj zapravo bio i ostao tragatelj, kao znanstvenik pedagog, kao učitelj istraživač a kao teolog propovijednik? Je li to bila iz njega žareća sigurnost, o kojoj nitko nije slutio, da se u njoj nalazi odgovor na "pitanja bez odgovora"? Ili

je to bio neprispodobivi dar kojim je svoje slušatelje i čitatelje znao ponijeti u gledanje suvislosti tih pitanja? Ili je to bila činjenica što je on, slijedeći Schelerov savjet, kao teolog otvarao pogled u svijet koji je razbijao tradicionalne horizonte i u svoja tumačenja unašao Crkvi daleke likove kao što su Pascal, Dostojevski, Nietzsche i Rilke? U ovom slučaju bez sumnje njegovo djelo i djelovanje pružaju odgovor na pitanje tko je on bio.

Prema svojem zamišljanju i ciljanju Guardini je u svojem djelovanju bio lik posredovanja koji je tražio izmirenje tradicije i suvremenosti, vjere i svijeta, teološkog umovanja i crkvenog nauka, slobode i reda, individualnosti i zajedništva, vremena i vječnosti. Kod toga je svoju intuitivnu sklonost za suprotnosti suprotstavio vladajućoj sustavnoj teologiji, svoju pedagošku ljubav unio u kritički otklon od protivljenja crkvenih vlasti i svoja nekonformistička shvaćanja u napeti odnos prema duhu vremena.

Kao nikome drugome, Guardiniju je bilo dano da oblikuje svijest čitave jedne generacije koja je našla svoj religiozni put u njegovoj izreci: "*Crkva se probudila u dušama*" (1923.), što je bio odgovor na propast njemačkog carstva i dotadašnjega shvaćanja kršćanstva. Kao jedva tko drugi, otvarao je put Drugom vatikanskom saboru koji je usvojio od njega zamišljeno oblikovanje liturgijske obnove. I kao jedva tko drugi, ukazao je put kako valja shvaćati razvoj i uzroke sadašnjega vjerskog zaokreta.

Danas, 25 godina nakon svoje smrti, Guardini se prije svega predstavlja kao posrednik u sve većoj Crkvenoj krizi. Uza svu vjernost Crkvenoj učiteljskoj službi, najviše je naglašavao duh dijaloga, slobodu i zrelost kršćana, shvaćanje sadašnjega svijeta i života, što ga je on pratio s isto tolikom skepsom kao i zbunjenošću i brigom.

* * *

(Eugen BISER, *Münchener Kirchenzeitung*, od 3. 10. 1993. str.36.
Preveo M. Kirigin)